

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoE/353/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114215123
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4114215123.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti povinnému: R. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/XX, Q., o vymoženie sumy 862,84 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 10Er/561/2014-15 zo dňa 25.06.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č.k. 10Er/561/2014-15 zo dňa 25.06.2014 p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 41 ods. 1, § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), § 53 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

Súd uviedol, že v posudzovanej veci sa oprávnený domáha návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 03.04.2014 vymoženia povinnosti vo výške 862,84 eur s príslušenstvom, nakoľko si povinný do dňa začatia exekučného konania, svoju uloženú povinnosť nesplnil. Súd mal riadne preukázané, že súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu je aj rozhodcovská doložka - bod 15. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Podľa názoru súdu je však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Rozhodcovská doložka umožňujúca dodávateľovi výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Rozhodcovskú doložkou si spotrebiteľ osobne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mal len možnosť zmluvu ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým úverovým podmienkam, a teda aj tomu, že prípadný spor sa bude riešiť v rozhodcovskom konaní. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Podľa názoru súdu, už len tieto skutočnosti možno považovať za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky vzhľadom na zásadný dopad tejto zmluvnej podmienky na vzťahy medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané

rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Nekalú povahu rozhodcovskej doložky súd má preskúmať v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Rozhodcovský súd ako z predmetného rozhodcovského rozsudku vyplýva absolútne opomenul aplikovanie príslušných kogentných vnútroštátnych a európskych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa. Rozhodcovský súd veľmi starostlivo posúdil postavenie a podnikateľské riziko oprávneného, avšak ochrane spotrebiteľa ako v zmluvnom vzťahu slabšej strany náležitú pozornosť nevenoval. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia je potrebné v zmysle § 44 ods.2 Exekučného poriadku zamietnuť, nakoľko dojednanie rozhodcovskej doložky uvedené vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, na základe ktorej vznikol exekučný titul je v rozpore s dobrými mravmi, vyššie citovanými ustanoveniami slovenského právneho poriadku ako aj právneho poriadku Európskeho spoločenstva. Dojednaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Preto súd postupujúc podľa ust. § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia tak, ako aj uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený, ktorý namietal, že súd vec nesprávne právne posúdil, nakoľko prekročil rámec svojej preskúmačej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Súd v prejednávanej veci na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, z čoho mal oprávnený za preukázané, že súd na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Dodal, že súd v rámci preskúmania materiálnej stránky nemôže preskúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa súd opiera v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Zdôraznil, že postupom súdu v tejto veci dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Namietal ďalej, že došlo k neúplnému zisteniu skutkového stavu súdom prvého stupňa, pretože v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočného zisťovania skutkového stavu. Namietal ďalej s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, že za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, pričom cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde si uplatnia svoje práva. V danej veci teda súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Na základe uvedeného preto oprávnený žiadal, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie ako aj postup súdu prvého stupňa, ktorý mu predchádzal, v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné ako vecne správne potvrdiť. Rozhodol tak, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že oprávnený, prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním spísaným do zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 03.04.2014, žiadal súdneho exekútora o vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 07293/13 zo dňa 19.11.2013, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., IČO: 35 922 761, Karloveské rameno 8, Bratislava (ďalej len "rozhodcovský rozsudok"). Súdny exekútor požiadal dňa 19.05.2014 Okresný súd Nitra o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému.

Oprávnený požiadal o vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.12.2013 a vykonateľnosť dňa 12.12.2013, a ktorým bol povinný

zaviazaný zaplatiť oprávnenému sumu 862,84 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 569,77 eur od 23.04.2013 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 569,77 eur od 23.04.2013 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 265,10 eur, to všetko v mesačných splátkach vo výške 120,00 eur splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti uznesenia, a to až do úplného zaplataenia dlhu, pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplataenia čo i len jednej splátky riadne a včas.

Rozhodcovským rozsudkom bol povinný zaviazaný zaplatiť oprávnenému sumu 862,84 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 569,77 eur od 23.04.2013 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 569,77 eur od 23.04.2013 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 265,10 eur, to všetko v mesačných splátkach vo výške 120,00 eur splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti uznesenia, a to až do úplného zaplataenia dlhu, pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplataenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Povinnosť plniť bola povinnému uložená na základe Zmluvy o úvere č. 404200483 uzatvorenej medzi oprávneným a povinným dňa 28.04.2010, z ktorej vyplýva, že povinnému bol poskytnutý úver vo výške 500,00 eur, pričom povinný sa zaviazal zaplatiť ho veriteľovi (v tomto konaní oprávnenému), avšak zvýšený o sumu poplatku vo výške 484,00 eur, a to všetko v 12 mesačných splátkach po 82,00 eur. Oprávnený a povinný zabezpečili svoj záväzkový vzťah - Zmluvu o úvere, neúplnou zmenkou (blankozmenkou) vystavenou dňa 28.04.2010. Nakoľko povinný si svoj dlh neplnil riadne, v zmysle dohodnutých podmienok sa dlh povinného stal splatný vcelku dňa 21.10.2012. Oprávnený vyplnil dňa 19.11.2012 zmenku povinného v zmysle Dohody o vyplnení zmenky na sumu 631,77 eur s dátumom začiatku úročenia dňa 21.10.2012 a táto bola povinnému predložená na zaplataenie dňa 26.11.2012. Keďže povinný svoj dlh riadne neuhradil, a to aj napriek výzve, ako aj pokusu o mimosúdny zmier, oprávnený pristúpil k vymáhaniu svojej pohľadávky cestou rozhodcovského konania. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že účastníci konania sa v Zmluve o úvere v časti Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, bod 15. - rozhodcovská doložka, dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Bratislava, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu. Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Následne súd prvého stupňa vydal napadnuté uznesenie.

Z uvedeného vyplýva, že exekučný titul bol vydaný na základe zmenky, ktorej fotokópia je súčasťou exekučného spisu a z nej vyplýva, že ide o zmenku vydanú v Nitre, dňa 28.04.2010 na nevyplnenú sumu s príslubom, že jej vystaviteľ zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o., nevyplnenú sumu a zmenkový úrok 0,25 % denne od nevyplneného dátumu, splatné: spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o., „bez protestu“, „na platenie predložiť“ v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Zo Zmluvy o úvere č. 404200483 zo dňa 28.04.2010 vyplýva, že predložená zmenka je blankozmenka, k vyplneniu ktorej malo dôjsť na základe Dohody o vyplnení zmenky v bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorá je jej súčasťou.

Blankozmenka je nevyplnená alebo čiastočne vyplnená zmenka, ktorá môže byť aj takto akceptovaná. V tomto prípade musí existovať aj dohoda medzi odovzdávajúcim a preberajúcim o určení vyplňovacieho práva. Dohoda obsahuje údaje o tom, ktoré chýbajúce náležitosti zmenky, za akých podmienok a za akých určujúcich skutočností sa majú doplniť. Dohodu môže odovzdávajúci odvolať a môže byť časovo obmedzená. Vystavovateľ si môže vyhradiť právo, že doplní zmenku sám. Doplnením sa zo zmenky urobí perfektná zmenka a týmto konaním vznikajú zmenkové práva zo zmenky s účinnosťou k tomu dňu, v ktorom ju ten, kto zmenku podpísal, odovzdal.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti má za potrebné predovšetkým poukázať na to, že právna úprava spotrebiteľskej zmluvy je v našom právnom poriadku obsiahnutá v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ, pričom jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Charakteristickým znakom týchto zmlúv je to, že sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu týchto zmlúv alebo ich zmien. Súd prvého stupňa preto správne posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský, na ktorý sa musí použiť spotrebiteľské právo.

V tomto smere je potrebné poukázať aj na ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní v spojení s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V zmysle týchto ustanovení, v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie musí posudzovať aj to, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a či nie sú naplnené dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Ak by exekučný súd tieto dôvody zistil, musí exekúciu zastaviť. V prípade, ak by takéto dôvody súd zistil už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie môže žiadosť o udelenie poverenia podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zamietnuť, nakoľko by bolo nelogické vydať poverenie a následne exekúciu zastaviť.

Súd prvého stupňa preto v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní správne preskúmal nielen žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, ale aj zmluvu o úvere, a to v súlade s ustanoveniami, ktoré upravujú spotrebiteľské vzťahy, nakoľko predmetná zmluva o úvere môže obsahovať viaceré neprijateľné podmienky.

Podľa názoru odvolacieho súdu jednou z neprijateľných podmienok tak ako správne ustálil aj súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí, je aj samotná rozhodcovská doložka, ktorá akákoľvek, bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V predmetnom exekučnom konaní ide o tento prípad. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa bola spôsobená aj tým,

že spotrebiteľovi bolo zároveň týmto postupom odňaté právo brániť sa a podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky) a taktiež nebola individuálne dojednaná, spotrebiteľ - povinný si ju nemohol osobitne vyjednať a nemal reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah.

Odvolací súd preto považuje celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok za prejav zneužitia práv dodávateľa. Ide o také konanie dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstará ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy, pričom výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej doložky, ktorá je neplatná, považuje odvolací súd za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa. Preto odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aplikoval ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný. S poukazom na charakter predmetnej rozhodcovskej doložky rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvého stupňa preto taktiež správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

Odvolací súd sa tak nestotožňuje ani s jedným z odvolateľových tvrdení, a preto napadnuté rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.